

ارگ ورمال نماد معماری پایدار سنتی سیستان در شرق ایران

¹حسین سرحدی دادیان*؛ ²حکیمه مرادقلی گلی؛ ³مهدی امیری ⁴مصطفی ثمره نوری

1- استادیار گروه باستان شناسی و مرکز تحقیقات باستان شناسی دانشگاه زابل

2- دانشجوی مهندسی معماری، دانشکده هنر و معماری دانشگاه زابل

3- عضو هیات علمی گروه هنرهای نمایشی و مرکز تحقیقات باستان شناسی دانشگاه زابل

4- دانشجوی کارشناسی شهر سازی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد زابل

*(Hossein.Sarhaddi@gmail.com)

09153422920

چکیده:

مقاله حاضر به دنبال معرفی و بررسی ارگ ورمال به عنوان یک الگو برای ساخت و سازهای جدید و چگونگی کاربرد و استفاده از معماری و مصالح بومی برای دنیای مدرن می باشد. همواره انسان به دنبال زیبایی و دنیای لوکس بوده؛ بدون توجه به اینکه آیا این عمل سازگاری و هم خوانی با محیط اطراف دارد یا خیر؟ آیا با این کار تعادل محیط را به هم می زند یا خیر؟ در اینجا است که باید پاسخ های مناسب داده شود. در ابتدا باید بیان کرد که همواره برگشت به گذشته و الگو گرفتن از گذشتگان و کاربرد صحیح اصول معماری و ساخت و ساز آنها نه تنها کمک به محیط طبیعی می کند بلکه همواره سنت ها را به نمایش می گذارد و از نابودی و به فراموشی سپردن معماری سنتی جلوگیری می کند. در این جاست که برای اولین بار به سراغ یکی از شاهکارهای معماری سنتی سیستان؛ ارگ روستای ورمال که در حال حاضر رو به نابودی است می رویم و کلیه اصول و بهره گیری های به جا و درست از طبیعت را در آن مشاهده می کنیم. در بررسی این ارگ به نبوغ معماران سیستانی در گذشته می رسیم که چگونه با وجود امکانات محدود این بنا را مانند کوه استوار ساخته اند که تاکنون پابرجا مانده است. مطالعات و بررسیهای اخیر نشان داد که ارگ ورمال به دلیل دارا بودن تمامی شاخصهای معماری سنتی سیستان مانند سازه، سیستم تهویه، تقسیم بندی فضا، تزئینات بسیار زیبا، وجود آسباد، سرداب، زندان و غیره ... که در هیچ یک از بناهای سنتی دیگر در دشت سیستان قابل مشاهده نمی باشد؛ می تواند به عنوان نماد در معماری سنتی سیستان مد نظر قرار داد. با بررسی این ارگ می توان از کلیه سیستم های معماری آن بهره گرفت و زیبایی سنتی را به مسکن کنونی در روستاها و شهرها بیاوریم.

کلمات کلیدی:

سیستان، ارگ ورمال، معماری پایدار، معماری سنتی

1-مقدمه: